

Ніна Фіалко

РІКА ЖИТТЯ

Роман

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82-311.4
ББК 84 (4 Укр) 6
Ф 84

Фіалко Н.І.

Ф 84 Ріка життя: Роман. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. — 344 с.
ISBN 978-966-10-2441-9

У новому романі «Ріка життя» тернопільська письменниця Ніна Фіалко розповідає про життя двох подруг, долі котрих сплелись у любовному трикутнику. Маючи різні характери, виховуючись у сім'ях на різних засадах, до свого щастя ці жінки йшли різними шляхами. Одна з них для досягнення мети знехтувала не тільки дружбою, а й законами моралі. За це була жорстоко покарана. Інша — вірила, що кожна людина має свою долю, яка неодмінно її знайде.

У романі відображено багато напружених життєвих колізій, роздумуючи над якими, мислячий читач може взяти їх до уваги, щоб не потрапити в подібну халепу.

Твір читається легко і захоплює з перших сторінок. Велику увагу автор приділяє розкриттю поведінки людей у різних ситуаціях, коли зі звички можна визначити дух тієї чи іншої особи. В романі простежується чітка громадянська позиція автора, яка пропагує християнську мораль у всіх сферах діяльності людини.

Для широкого кола читачів.

ББК 84 (4 Укр) 6
УДК 82-311.4

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана
в будь-якому вигляді без дозволу видавця.*

ISBN 978-966-10-2441-9

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2011

1

До кімнати зайшла жінка поважного віку. Вийнявши із пакета банний рушник, повісила на благенький, із бинта, шнурок. Відразу здогадалася, що його прикріпила жіноча рука: невміло й не по-господарськи. Не рівненько біля перил, а по діагоналі, мабуть, так легше було прив'язати його. Видно, що у цій кімнаті чоловіки не проживали, бо жоден не зміг би спокійно дивитися на «жіночу» роботу. Любителі цигарок частіше виходили би перекурити на балкон, ніби подихати свіжим повітрям, заодно і виправили б чиєсь недбальство. Правда, в цьому мальовничому куточку скаржитися на нестачу чистого повітря було б соромно, бо санаторій посеред соснового лісу потопав у зелені.

Наталя Любомирівна всілася біля вікна, вийняла зі сумки свою вишивку і взялася до роботи. Хрестик стелився за хрестиком, вимальовуючи завчений напам'ять узор. Години за рукоділлям були для жінки найкращим відпочинком. Вишивати навчилася ще в дитинстві біля бабуні, але життя складалося так, що для улюбленого заняття часу знаходила все менше й менше. Та коли вже випадало, як тепер, відпочивати без чоловіка, то вишивала навіть між процедурами. Цього разу прикрашала узором чоловічу сорочку для

внука, випускника школи. Тішилася, що хлопець, мешкаючи в столиці, забажав мати українське вбрання. Тепер люди ніби соромляться вишитого одягу, кажуть, що його тільки в селі поважають, хоча мода на нього ніколи не минала. Своїм синам Наталя справила вже не одну таку сорочку, але одягають вишиванку вони тільки у свята.

Двері до кімнати відчинилися, й зайшла співмешканка Ольга Петрівна. Огородна жінка бальзаківського віку приїхала сюди недавно і ще не могла звикнути до тутешнього розпорядку дня. Була, мабуть, не дуже рухлива, бо на одні й ті самі процедури витрачала часу більше, ніж інші відпочивальники. Ольга Петрівна щоранку довго збиралася, перекладаючи особисті речі з місця на місце. Видивлялась у дзеркальце, в яке обличчя вмещалося невеликими частинами і, мабуть, не давало їй повного уявлення про себе. Одягу набрала дві сумки й тепер мала багато часу приміряти його. Щоразу збиралася ніби на якісь оглядини, а не на лікування.

— Як ви так швидко встигаєте пройти процедури? — запитала вона Наталю.

— І ви навчитеся. Це перші дні важко, бо слабо орієнтуєтесь, де який кабінет, — відповіла жінка.

— До якого підійду, а там уже черга...

— Намагайтеся приходити до кабінету в призначений вам час, і тоді всюди встигатимете, — порадила Наталя.

— Я чомусь така змучена, що після процедур хочу відпочити. Дивуюся вам, що ви відразу беретеся за роботу. Це звичка чи необхідність? — запитала Ольга Петрівна, намагаючись втулити на шнурок для просушування і свій рушник.

— Для мене нема кращого відпочинку, ніж спокійно займатись улюбленим заняттям. Воно не заважає мені зануритися в думки, обмізкувати те, що в бурхливому повсякденному житті зробити важко, — говорила Наталя, не випускаючи голки з рук.

— Кілька днів я спостерігаю за вами і дивуюся. Не маючи кисті лівої руки, правою так вправно вишиваєте, що не одна жінка з двома руками могла би вам позаздрити. Можна подумати, що ви все життя тільки те й робили, що клали хрестики, так машинально у вас це виходить. Мені здається, що я і голки заселити не змогла б однією рукою...

— Та я ж голку підтримую протезом, — всміхнулася Наталя. — В одному пальці є дірочка для голки, там вона сидить міцно, не рухається. Я вже пристосувалася, і мені це не складно робити.

— Навіщо себе мордувати, коли тепер можна все купити? — не здавалась Ольга Петрівна.

— Хочу, щоби діти й онуки відчували мою, а не чужої людини, позитивну енергетику, яку вкладаю у вишивку.

— Ви вірите у містику? — здивувалася Ольга Петрівна.

— Це, звичайно, дискусійне питання, але, аналізуючи прожите, переконалася, що у життя кожного втручається Вища сила. Але не всі хочуть повірити в її існування. — Наталя, замислившись над чимось своїм, якийсь час мовчала.

Прилігши на ліжко, Ольга Петрівна перегортала глянцевий журнал із рекламою косметики.

— Може, й корисні ті креми, але ж такі дорогі! Щоби стати гарною, треба чимало коштів...

— Якщо природа не наділила вродою, то не допоможе жодна косметика, — всміхнулася Наталя.

— Не кажіть так, бо теперішня косметика робить із людьми дива. Мій син привіз дівчину з міста, таку гарненьку. Знайомив нас, бо одружуватися з нею вирішив. А вранці, після того, як побачив її вмитою, без макіяжу, сказав, що мусить придивитися до неї уважніше. Злякався, що у неї може вилізти ще щось оманливе, — повідала, сміючись, Ольга Петрівна.

— На жаль, теперішня молодь закохується тільки у зовнішній вигляд людини і не поспішає пізнати її душу. Потім швидко розчаровуються одне в одному й розлучаються.

— Добре, якщо діток не встигли нажити. Часто буває, що малеча росте без батьківської опіки, а мама молода, ще не вигулялася... Що тоді? — Ольга Петрівна розглядала найгірший варіант.

— Мені здається, що все залежить від виховання в сім'ї, — висловила своє переконання Наталя Любомирівна. — Дорослі діти часто беруть приклад із батьків. Якщо батько не поважає матір, то і син так ставитиметься до своєї дружини, якою би вродливою чи розумною вона не була.

— А я тобі мушу сказати, що не кожен парубок додумався б допомогти дівчині, з якою знайомий кілька днів. Це треба цінувати. Він уважний і здогадався, що для тебе ця робота непосильна, — розмірковувала жінка, маючи великий досвід.

— Я вчора його відправила додому і сказала, що не буду з ним зустрічатися, — призналася Наталя, бо хотіла почути на це думку господині.

— А чим він тобі не до вподоби? Статний, гарний, добре вихований і при солідному ділі, не простий конюх, — нахвалювала, щоб привернути Наталину увагу саме на цьому. Таких хлопців мало на селі.

— Справа не в ньому, а в мені, — потупила погляд Наталя.

— І тобі нічого не бракує, а то, що кисті руки нема, — не біда. Знаєш, скільки людей після війни скалічених повернулись, але всі вони хотіли сім'ю мати й дітей, — доводила Кисилиха.

— Та то ж були чоловіки, а на жінці — вся хатня робота. Самі бачите, мені навіть картоплю почистити, і то треба більше часу, ніж вам. У селі треба господарство тримати, а я корови не видою, жати серпом не можу, і ще багато є такого, що мені не по силі, — говорила відверто Наталя.

— Якщо він тебе любитиме по-справжньому, то сам те все зробить, — переконувала жінка.

— А де межа між справжнім коханням і тимчасовим захопленням? Чоловік швидко доб'ється свого, завагітнієш, і тоді він побачить, що це не те, чого шукав. А я з чим залишуся? — дівчина справді цього боялася.

— Якби люди знали межу, то не було б обманутих жінок і розчарованих чоловіків, — переконливо доводила Ольга Макарівна.

— От і я цього боюся. Не хочу, щоби він осоромив мене, — призналася Наталя.

— Ти зустрічатися можеш, але не поспішай віддаватися йому до краплини, а з часом сама зрозумієш, чого він вартий, — радила старша жінка.

— А де тут, у селі, можна зустрічатися? До клубу не йду, бо ніби учнів прийшла вистежувати, в школі також не можна, залишається сидіти на автобусній зупинці. Скоро

погода зіпсується, і надворі не вистоїш довго, — розмірковувала дівчина.

— Нехай до хати заходить, я не буду заперечувати, — порадила господиня.

— Хочете лиса в курник впустити? — засміялася Наталя.

— Якщо будеш так далеко заглядати у майбутнє, то ніколи заміж не вийдеш. Мені здається, що Віктор — хлопець серйозний і приходиться до тебе не тільки для розваги. Йому варто пальцем поманити будь-яку дівчину з навколишніх сіл, і кожна, не задумуючись, піде з ним. Тому не дуже гедзайся, бо гонору в хлопців не менше, ніж у жіночої половини. Кличе на зустріч, то йди, якщо не хочеш у дівках посивіти, а там видно буде. Ще ніхто не вгадав своєї долі, й тобі це не вдасться.

Хоч і натомлені, але щиро раді, що впоралися з картоплею, жінки полягали відпочивати. Наталя, тільки-но дотулилася головою до подушки, відразу поринула в сон. Баба Кисилиха ще довго вовтузилася на ліжку, поки старечі кістки трохи втихомирилися від болю й дали жінці заснути хоч перед світанком.

Уранці Наталя випрала брудний одяг і пішла до школи, бо вже два дні не мала часу туди зайти. Треба було підживити рослини, поки вони ще зовсім не пропали, та й із директоркою зустрітися, бо через кілька днів — початок навчального року.

Увесь день працювала у кабінеті, а думки вилися навколо Віктора. Серце прагнуло кохати і підштовхувало її в обійми цього хлопця. Після довгих роздумів вирішила кинутися в той вир кохання, і хай буде, що буде. Якщо обмане її, чи, не дай Бог, залишить покриткою, то відпрацює три роки й повернеться до батьків. Вони її не осудять, приймуть у будь-якому випадку.

Підвечір, коли сонце ще тільки сідало за обрій, Наталя вже видивлялась у дзеркало. Приміряла сукні, котрі найбільше пасували їй до лица, хотіла сподобатися Вікторові ще сильніше. Кисилиха оглянула її з усіх боків і виголосила:

— Гарна, нема що казати! Хіба в тебе можна не закохатися? Будь трохи хитрішою, і все у вас вийде. Сусідки від-

— Поповнення в кожній сім'ї є сюрпризом і радістю, — відповіла бабуся. — Просто ти ще того не розумієш...

— Я колись у нас вдома збиратиму вас усіх і зроблю справжній сюрприз, — пообіцяв онук. — Ви приїдете до нас, бабусю?

— Обов'язково, якщо доживу... Тобі ще треба вивчитись, одружитися, та й дружину переконати, щоб і вона захотіла дотримуватись українських традицій. Захоче раптом на Різдво на Канарах відпочивати, а ти подумаєш, що так легше, бо не треба буде готуватися до свята, і погодишся з нею... — розмірковувала Наталя, бо таке чула вже не від одного.

— Я шукатиму таку, як ви, українку. Щоб продовжила нашу сімейну традицію, — переконував онук.

— Вареники любиш їсти? — всміхнулася Наталя.

— Чому тільки вареники?! Я все люблю! Особливо кутю...

— Гаразд. Тепер вчися з нами колядувати, бо без коляди і Різдво не Різдво.

Першу коляду почала Наталя, і її спочатку несміливо, потім гучніше, підтримала вся родина. Вечір раз у раз переривався колядами й веселими розмовами. Наталя з Віктором, сидячи поруч, тішилися, що виростили гарних дітей і дочекалися внуків.

— Можна мені тост виголосити? — Тарас встав і попросив усіх наповнити келихи. — Я — найневдячніший син, тому хочу перед усіма вами покаятися.

Гості та господарі підняли келихи, й чекали, що ж скаже мовчазний Тарас. Він завжди уважно слухав і ніколи не поспішав висловлюватися. Йому здавалося, що його думка й так нічого не змінить, тому ніхто з родини не звертався до нього ні за порадою, ні за допомогою. Всі знали, що він фанатично залюблений у свою науку, а навколишній світ його мало цікавить.

— Хочу попросити вибачення у Наталі Любомирівни, що ніколи не називав її по імені. Скажу відверто, що язик не повертався. Тепер я вже сам батько й розумію, як їй було боляче, бо вона присвятила мені свого життя не мен-

ше, ніж рідним дітям. Розмірковуючи над своїм минулим, жахаюся від того, що могли мене до дитячого будинку відправити, якби Наталя Любомирівна не захотіла прийняти в сім'ю. Хочу доземно вклонитися цій щирій і мудрій жінці, яка досі збирає нас у цьому домі. Я не можу змусити себе називати вас святим ім'ям «мама», але почуття до вас такі самі щирі, як до рідної матері, — Тарас підійшов до Наталі, обняв її й поцілував. — Пропоную всім випити за здоров'я нашої мами!

У Наталі по щоках котилися сльози щастя, вона навіть не мріяла, що такий день колись настане...

Літературно-художнє видання

Фіалко Ніна Іванівна

РІКА ЖИТТЯ

Роман

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Надія Бульчак, Ірина Рибніцька*
Обкладинка *Світлани Бялас*
Комп'ютерна верстка *Нелі Ягній*

Підписано до друку 01.09.2011. Формат 84x108/32 . Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 18,06. Умовн. фарбо-відб. 18,06.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

978-966-10-2441-9

